

מסורת הש"ס

(6) (מדרש לז, ט) ויחיה פה... (7) יחיה פה... (8) יחיה פה... (9) יחיה פה... (10) יחיה פה... (11) יחיה פה... (12) יחיה פה... (13) יחיה פה... (14) יחיה פה... (15) יחיה פה... (16) יחיה פה... (17) יחיה פה... (18) יחיה פה... (19) יחיה פה... (20) יחיה פה...

הגהות הב"ח

(6) נב' שנינו בהרדוק... (7) ע"י עניינים דף מה פ"ב... (8) ע"י ד"ה ויחיה פה... (9) ע"י ד"ה ויחיה פה... (10) ע"י ד"ה ויחיה פה... (11) ע"י ד"ה ויחיה פה... (12) ע"י ד"ה ויחיה פה... (13) ע"י ד"ה ויחיה פה... (14) ע"י ד"ה ויחיה פה... (15) ע"י ד"ה ויחיה פה... (16) ע"י ד"ה ויחיה פה... (17) ע"י ד"ה ויחיה פה... (18) ע"י ד"ה ויחיה פה... (19) ע"י ד"ה ויחיה פה... (20) ע"י ד"ה ויחיה פה...

לענין רש"י

שיינרש' מנלה... בנמלארין (בין מלנין)... חתק.

מוסף רש"י

סימן לענין הדרוקן... פסיון על טעמי עבירה... מדיקין יחיה פה... לנסות הרהר עניות... דמרה... חזקה נסח על כל... חתם על דברי אהרן חזון על... שמתנו (דקדושין חס'...)

דאכלן ולא עבדן. ונמלא שגחולת את עמוס הכימי אתכם בשדפון וסיפיה דקרה כרמיכם (6) ויחייכם ואלל הגוס וכמיז ביואל יתר הגוס דמשמע שהגוס אינו אלא תחלת מכה ואחריה בלאם ארנה וחסיל אלמא גובלי עולה וסיפיה דקרה איש בשר זרועו יאכלו: עניני דרין. שמהרין דיינין לדונו ולא לשם שמים אלא לאמר שהוכר להן דרין משהין אומו: עווס דאכלן ולא עבדן וכתבי ויחייכם ואלל הגוס וכתבי ויתר הגוס אכל הארבה ויתר הארבה אכל הילק ויתר הילק אכל החסיל וכת' ויגזור על ימין ורעב ויאכל על שמואל ולא שבעו איש בשר זרועו ויאכלו אל תקרי בשר זרועו אלא בשר זרעו: בעון עניני דרין ועיוות דרין וקלקול דרין וביטול תורה הרב וביזה רבה ודבר ובצורת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחמם במשקל דכתבי והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית וגו' ואין ברית אלא תורה (6) שנאמר אם לא בריתי יומם וילילה וגו' וכתבי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים וגו' וכתבי יען וביען במשפטי מאסו: בעון וביען שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים משתוממין שנא' ואם באלה לא תוסרו לי אל תקרי באלה אלא באלה וכתבי והשלחתי בכם את חית השדה וגו' וכתבי בשבועת שקר (10) ולא תשבועו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובהלול השם כתיב (11) ולא תחללו את שם קדשי ובהלול שבת כתיב (12) מחלליה מות יומת ויליף חילול השם לילול שבתועת שקר: בעון (13) שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל שנאמר (14) ולא תחניפו וגו' ולא תמאא את הארץ אשר אדם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכה הא אתם מטמאים אותה אינכם יושבים בה ואיני שוכן בתוכה: בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמימין ויובלות גלות בא לעולם ומגלין אותן ובאין אחרים ויושבין במקומן שנאמר (15) כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ וגו' וכתבי (16) ותמאא הארץ ואפקוד עונה עליה וגו' וכתבי (17) ולא תקיא הארץ אתכם בממאכם אותה ובעבודת כוכבים כתיב (18) ונתת את פגריכם וגו' וכתבי (19) והשמותי את מקדשיכם וגו' (20) ואתכם אורה בגוים בשמימין ויובלות כתיב (21) או חרצה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה ואתם בארץ אויביכם וגו' וכתבי (22) כל ימי השמה תשבות: בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות וכוהני שונאי ישראל מתים ורומים (23) אלמנות צועקין ואינן עניני שנא' (24) על כן על בחוריו ולא ישתה ה' ואת יתומיו (את) (1) אלמנותיו לא ירחם כי בלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה מאי (25) ועוד ידו נטויה א"ר חנן בר רבא הכל יודעין כלה למה נכנסה לחופה אלא כל המנבל פיו אפ' חותמין עליו גזר דין של שבעים שנה לטובה הופכין עליו לרעה אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם שנאמר (26) שוחה עמוקה פי ורות רב נחמן בר יצחק אמר אף שומע ושוחק שנאמר (27) ועום ה' יפול שם אמר רב אישעיא כל הממרק עצמו לעבירה חבורות ופצעין יוצאין בו שנאמר (28) חבורות פצע תמרוק ברע ולא עוד אלא שגדון בהדרוקן (6) שנאמר (29) ומכות הדרי בטן אמר רב נחמן בר יצחק (30) סימן לעבירה הדרוקן ת"ר ג' מיני הדרוקן הן של עבירה עבה ושל רעב תפוח ושל כשפים דק שמואל הקטן חש ביה אמר רבש"ע מי מפים איתם אביי חש ביה אמר רבא ידענא ביה (31) בנחמני דמכפין נפשיה רבא חש ביה והא רבא הוא דאמר נפיש קטילי קדר מנפיהי כפן שאני רבא דאנסי ליה רבנן בעירינה בעל כורחיה ת"ר ד' סימנין הן סימן לעבירה הדרוקן סימן לשנאת חנם ידקון סימן (32) לגסות הרוח עניות סימן ללה"ר אסכרה ת"ר אסכרה באה לעולם על

במה מדליקין פרק שני שבת

לג.

תורה אור השלם

1 הכימי אתכם בשדפון וביקרוך הרהר גוהיבם וכתביכם והאניבם ויחייכם ואלל הגוס וכתבי ויתר הגוס אכל הארבה ויתר הארבה אכל הילק ויתר הילק אכל החסיל וכת' ויגזור על ימין ורעב ויאכל על שמואל ולא שבעו איש בשר זרועו ויאכלו אל תקרי בשר זרועו אלא בשר זרעו: בעון עניני דרין ועיוות דרין וקלקול דרין וביטול תורה הרב וביזה רבה ודבר ובצורת בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין לחמם במשקל דכתבי והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית וגו' ואין ברית אלא תורה (6) שנאמר אם לא בריתי יומם וילילה וגו' וכתבי לכם מטה לחם ואפו עשר נשים וגו' וכתבי יען וביען במשפטי מאסו: בעון וביען שבועת שוא ושבועת שקר וחילול השם וחילול שבת חיה רעה רבה ובהמה כלה ובני אדם מתמעטין והדרכים משתוממין שנא' ואם באלה לא תוסרו לי אל תקרי באלה אלא באלה וכתבי והשלחתי בכם את חית השדה וגו' וכתבי בשבועת שקר (10) ולא תשבועו בשמי לשקר וחללת את שם אלהיך ובהלול השם כתיב (11) ולא תחללו את שם קדשי ובהלול שבת כתיב (12) מחלליה מות יומת ויליף חילול השם לילול שבתועת שקר: בעון (13) שפיכות דמים בית המקדש חרב ושכינה מסתלקת מישראל שנאמר (14) ולא תחניפו וגו' ולא תמאא את הארץ אשר אדם יושבים בה אשר אני שוכן בתוכה הא אתם מטמאים אותה אינכם יושבים בה ואיני שוכן בתוכה: בעון גלוי עריות ועבודת כוכבים והשמטת שמימין ויובלות גלות בא לעולם ומגלין אותן ובאין אחרים ויושבין במקומן שנאמר (15) כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ וגו' וכתבי (16) ותמאא הארץ ואפקוד עונה עליה וגו' וכתבי (17) ולא תקיא הארץ אתכם בממאכם אותה ובעבודת כוכבים כתיב (18) ונתת את פגריכם וגו' וכתבי (19) והשמותי את מקדשיכם וגו' (20) ואתכם אורה בגוים בשמימין ויובלות כתיב (21) או חרצה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה ואתם בארץ אויביכם וגו' וכתבי (22) כל ימי השמה תשבות: בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות מתחדשות וכוהני שונאי ישראל מתים ורומים (23) אלמנות צועקין ואינן עניני שנא' (24) על כן על בחוריו ולא ישתה ה' ואת יתומיו (את) (1) אלמנותיו לא ירחם כי בלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה מאי (25) ועוד ידו נטויה א"ר חנן בר רבא הכל יודעין כלה למה נכנסה לחופה אלא כל המנבל פיו אפ' חותמין עליו גזר דין של שבעים שנה לטובה הופכין עליו לרעה אמר רבה בר שילא אמר רב חסדא כל המנבל את פיו מעמיקין לו גיהנם שנאמר (26) שוחה עמוקה פי ורות רב נחמן בר יצחק אמר אף שומע ושוחק שנאמר (27) ועום ה' יפול שם אמר רב אישעיא כל הממרק עצמו לעבירה חבורות ופצעין יוצאין בו שנאמר (28) חבורות פצע תמרוק ברע ולא עוד אלא שגדון בהדרוקן (6) שנאמר (29) ומכות הדרי בטן אמר רב נחמן בר יצחק (30) סימן לעבירה הדרוקן ת"ר ג' מיני הדרוקן הן של עבירה עבה ושל רעב תפוח ושל כשפים דק שמואל הקטן חש ביה אמר רבש"ע מי מפים איתם אביי חש ביה אמר רבא ידענא ביה (31) בנחמני דמכפין נפשיה רבא חש ביה והא רבא הוא דאמר נפיש קטילי קדר מנפיהי כפן שאני רבא דאנסי ליה רבנן בעירינה בעל כורחיה ת"ר ד' סימנין הן סימן לעבירה הדרוקן סימן לשנאת חנם ידקון סימן (32) לגסות הרוח עניות סימן ללה"ר אסכרה ת"ר אסכרה באה לעולם על

ממרק עלמו משאר עסקים להתעסק בעניות: סמרוק ברע. הממרק ברע: הדרוקן. חולי הוא: של עבירה עבה. הבאה בשביל עבירה עבה. בשרו מתקשה ועב ונפוח עבוי: ספוח. שייני"ש נפוח עורו על בשרו ומים בינתיים ונלחה כסוכית ורן ממוכו: דק. בשרו דק וכוחו: מי מפים. מי מטיל גורל להנחין ולהודיע שאינו של עבירה עכשו יאמרו עלי שעברתי על דת ואין הכל יודעין בג' סימנים שאמרו ופעמים משמתין: ידענא ביה. שמתת רעב גא לו ואין לרין למשדו: והא רבא דאמר. כלומר למה חש בו והא לא הרעוב אח עלמו מדקאמר ידענא ביה בנחמני מכלל דהמרעוב עלמו רע בעיניו. ואי משום שהיה משהה נקביו ואמרינן בכזכות (דף מו ד): לואה רבה הדרוקן רבה שלם שהיית נקבים הוא גא: הא איבו אמר נפיש קטילי קדר. רבים הרוגו נקבים ממותי הדרוקן של רעב. קדר לשון קדרה על סם שסופך כקדירה: דאנסי ליה רבנן בעירינה. התלמידים הקבועים להס עת לפניו אונסין אומו להשהות נקביו: סימן לגסות הרוח עניות. בפרק האיש מקדש (דקדושין דף מט): מפרש מאי עניות עניות דמורה: אסכרה. חולי המתחיל במעשים וגומר בגרוך הנקרה בנמלארין: על

חשבת הארץ והדעת את שבתותיה ויקרא לו 21 כל ימי השעה חשבת את אשר לא ישתה בחוריו לא ישתה ארץ ואת יתמיו ואת אלמנותיו לא ירחם כי בלו חנף ומרע וכל פה דובר נבלה בכל זאת לא שב אפו ועוד ידו נטויה וישעיהו ט טו 23 שוחה עמוקה פי ורות זעום יי יפל שם: פסלי כב יד 24 חבורות פצע תמרוק ברע ומכות דרין נקב: משלי כ ב